

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

21. Quid sit juspat. gentilitium seu familiare, qualiter hæc qualitas patronatui imprimi possit, & perseveret, aut transeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

ministerio opportunè aut retinetur, aut dissolvitur ista mixtura; unde sicut mixtum comprehenditur in favorabilibus sub simplici, ita in odiosis minimè. Lott. n. 70. citans Surd. *cons.* 453. n. 49. Zimnaldi Ruinum, Bero &c. Hæc eadem procedere, nimirum non cadere sub regula reservationum beneficium: esse locum mutationi; dari quadrimestre ad præsentandum, si patronatus constaret ex duobus ecclesiasticis & uno laico, tenet Castrop. *cit. n.* 3. citans Perez de Lara. l. 2. de capellis. c. 9. n. 16. eò quòd conjunctio patronorum ecclesiasticorum non debeat præjudicare laico. Idem tenet C. de Luca, de *Jurep. in summ.* n. 47. in *sine.* dum ait: probabilis magisque receptum est, idem tenendum de mixtura inæquali, quod dictum de æquali, ut nempe attendatur semper ea pars, quæ favorabilior est, magisque expedit pro respectuum diversitate, adeoque practicitur limitatio axiomatis illius: quòd una & eadem res diverso jure censeretur non debeat, dum idem juspatr. pro diversitate effectuum seu respectuum quandoque ecclesiasticis, quandoque laicis jure meretur: ait insuper idem Card. n. 48. hæc procedere, ubi jusp. tam in habitu, quam in usu seu exercitio pro æqualibus vel inæqualibus portionibus pertinet partim ad laicos, partim ad ecclesiasticos. Secus ubi penes laicos residet quoddam juspatr. habituale seu honorificum, actuale verò est tantum penes ecclesiasticos; quia tunc jure ecclesiasticis quoad dictos effectus totum censeretur, idque etiam si laici in exercitio aliquam habeant participationem, puta jus nominandi unum vel plures præsentandos ab ecclesiasticis, dummodò nominatio ista non sit coactiva sed consultiva, ut persona laici grata præsentetur. Sic olim fiebat; & commendabile esset, ut hodie dum quoque fieret, nisi laici sibi ipsi hoc malum intulissent per abusum ecclesiasticæ indulgentiæ, dum ea, quæ consultivè, & ex dicto motivo practitari solebant, prætereundè ceperunt importare jus coactivum inalterabile. Ita ille.

Questio 19. An igitur, dum juspatron. est Ecclesiastici, & laici, & facta est conventio seu concordia de alternis vicibus præsentando, in turno Ecclesiastici censeatur Ecclesiasticum, in turno laici laicale.

Respondeo affirmative Garc. n. 614. citatque Jo. And. in c. cum illis. de *prob. in c.* Roch. V. *jus. q.* 6. & alios. Unde si pro turno Ecclesiastici beneficium vacaret in mensè Apostolico, beneficium caderet sub reservatione, & tamen Ecclesiasticus consumeret turnum suum; tunc enim Papa provideret loco illius, & aliàs fieret præjudicium laico. e contra, si vacaret pro turno laici in mensè Apostolico, non caderet sub reservatione, & si provideretur à Papa cum derogatione jurispatroni. mixti non habet locum derogatio. Vide de hoc Garc. *num.* 615.

2. Contrarium tamen probabilis tenet Lott. *cit. q.* 10. n. 98. ubi ait deceptum & errasse Garc. reputando merè ecclesiasticum, & cadere sub reservationibus Apostolicis, dum facultas præsentandi est in turno ecclesiasticæ; eò quòd dum in tali patronatu constituitur turnus, non ideo dissolvatur ea mixtura, nec turnus ille dividat juspatr. aut jus præsentandi, utpote quod est individuum; sed tantum usum & exercitium, ut Innoc. in c. 1. de *jur. rep. n.* 1. Vitalin. in *clem. plures, de Jurep. n.* 3. & 8.

durante autem illà mixturà & individuitate juris istius patronatus, non possit juspatron. mixtum cadere sub reservatione, ac ideo turnus hic minimè efficit, ut hinc solidetur jus dictum ab exercitio in exercitio, ita ut cadat sub reservatione, ut Gonz. *ad reg. de mens. gl.* 45. §. 3. n. 35. Sed potius, ut nisi hoc Papa intelligat, non censeatur voluisse præjudicare patrono existenti in turno. Lott. n. 100. non obstante, quòd existens in turno dicatur vice suà præsentare, ita ut ad eum dicatur pertinere præsentatio; stant enim hæc simul, quòd turnarius præsentet vice suà, & præsentatio hac vice ad eum pertineat, & nihilominus beneficium jurispat. mixti non cadat sub reservatione propter mixturam, quæ non habet suas radices in eo exercitio; sed in ipso jure individuo. Lott. n. 101. & 102.

Questio 20. Quid sit juspatr. hæreditarium, qualiter præsumatur tale in dubio?

Respondeo ad primum juspatr. hæreditarium est, quod transit ad quoscunque hæredes, etiam extraneos. c. 3. h. r. Lott. l. 2. q. 11. n. 19. Barb. *cit. c.* 12. n. 20. citans Monet. de *ult. volunt. c.* 11. n. 134. Marefchot. *var. resol. l.* 2. c. 55. n. 8. Bonacof. *to. 1. comm. opin. l.* 1. tit. 5. n. 36. Covar. &c.

2. Respondeo ad secundum: in dubio præsumendum est, juspatr. esse transitorium ad quoscunque hæredes, etiam extraneos, ubi ex fundatione vel aliunde non docetur de contrario. Lott. *loc. cit.* Barb. *loc. cit.* citans Lamb. p. 2. l. 1. q. 2. n. 15. Marant. l. 2. *controv. resp.* 16. n. 23. &c. Cum enim de jure communi juspatr. sit transitorium ad hæredes quantumcunque extraneos. Lott. *ibid.* citans Lamb. *ubi antè,* Molin. de *primogen. l.* 1. c. 24. nu. 7. Didac. *var. resol. l.* 2. c. 18. n. 6. &c. censeretur in dubio fundator voluisse se conformare cum juris communis dispositione. Lott. *ibid.* num. 20. & 21. dicens esse communem sententiam, semperque urgere præsumptionem, patronatum non esse gentilicium, sed hæreditarium juxta c. 1. & 2. h. r. ubi Abb. n. 3. & 4. quæ tamen præsumptio eliditur ita, ut potius præsumatur gentilicium, si in provisionibus semper fuit habitamentio familiæ & descendentiæ; nunquam verò hæreditariæ qualitatis: vel quando spatium 100. annorum nullus extraneus aut fœmina in eo præsentavit. Barb. *loc. cit.* n. 23.

Questio 21. Quid sit juspatr. gentilicium seu familiare, qualiter hæc qualitas patronatus imprimi possit, & perseveret, aut transeat.

Respondeo ad primum: patronatum illum dici gentilicium, quem fundator voluit pertinere ad gentem seu familiam suam aut alterius personæ à se dictæ. Lott. *cit. q.* 11. n. 3. Barb. n. 22.

2. Respondeo ad secundum: potest hæc qualitas imprimi patronatus per fundatorem quodocunque, etiam post ipsam fundationem, accedente consensu Ordinarii. Lott. n. 4. citans decis. Rotæ 675. n. 2. p. 1. recens. eò quòd licet translatio patronatus attentari nequeat in præjudicium illius, cui est jus quæsitum, etiam ex sola possessione bonæ fidei (veluti quia non clam & præcario, sed palam & jure suo præsentavit) & hinc ista translatio fieri nequeat in præjudicium gentilium, ubi pro gente reservatus fuit. Lott. n. 5. & 6. citans Covar. *var. resol. l.* 2. c. 18. n. 10. Molin. de *primog. Hisp. l.* 1. c. 24. n. 31. Garc. p. 5. c. 9. n. 69. cessat nihilominus hoc præjudicium, dum

dum patronatui purè hæreditario imprimitur hæc qualitas; quin & impressio hæc tendat in favorem Ecclesiæ, utpote cui hæc ratione aperitur spes libertatis post extinctam familiam, atq; ita fingatur favore Ecclesiæ, quod sic fuerit à principio cautum. Lott. à num. 17.

3. Respondeo ad tertium: hæc gentilitia qualitas semel impressa continuat, quousque gens ipsa seu familia durat intransmissibiliter, præterquam si transmissio ab ipso fundatore fiat. Lott. n. 10. ex Lamb. l. 1. p. 2. q. 2. a. 8. n. 4.

4. Respondeo ad quartum: finitâ familiâ transit ad hæredes, & efficitur hæreditarius. Anchar. conf. 81. nu. 4. cujus sententiam esse communem & veram contra solum Gemin. conf. 45. n. 7. ait Lott. n. 11. nisi forte aliud disposuisset fundator, v. g. reservando patronatum pro tali familiâ taxativè seu tantum, vel cum alio signo æquipollente; tunc enim vi pacti singularis procederet illa exclusio hæredum. Lott. n. 12. & 13. Paris. conf. 84. nu. 6. l. 4. Quin imò etiam durante familiâ posse talem patronatum alienari in præjudicium alienantis, & sic transire ad hæredes extraneos, quatenus alii non impugnant, contra quos tamen etiam præscribi potest, ait Lott. n. 14.

Questio 22. Quid sit juspatr. mixtum, intellige ex hæreditario & gentilitio?

Respondeo: patronatum reputari mixtum, dum fundator utramque qualitatem, nempe hæredis & gentilis in successore exegit (ex enim compatibiles sunt) ita ut tunc non admittatur, nisi qui hæres sit simulque gentilis; extraneus verò repellatur. Lott. cit. q. 11. n. 41.

Questio 23. Qualiter jusp. de hæreditario efficiatur gentilitium, & contra, vel etiam mixtum?

1. **R**espondeo ad primum: posse post foundationem perfectam Episcopum, si super hoc inflet fundator ipse, qualitatem juris. ita mutare, ut de hæreditario fiat gentilitium. Lott. loc. cit. q. 47. n. 64. minime tamen hoc poterit ad instantiam successorum in patronatu. Lott. n. 65. citans Felin. in c. cum accessissent. de const. n. 19. Ferret. conf. 134. n. 5. Rotam in Pistoriensi juris. 31. Martii 1628. cum agatur tunc de mutanda voluntate defuncti. Potest item fundator de consensu Episcopi, ut dictum, post constitutum jusp. eidem imprimere, seu potius insuper adjicere qualitatem gentilitii; sed tunc de purè hæreditario efficietur mixtum. Porro posse fundatorem in codicillo declarare, an jusp. fuerit gentilitium an hæreditarium; quin & posse eundem non minus in codicillis, quam in ipsa fundatione de consensu Ordinarii hoc vel illo modo qualificare patronatum, tradit Corrad. pr. benef. l. 2. c. 12. n. 57. juxta decis. Rota 675. num. 2. p. 1. recent. Abb. l. 1. conf. 59. n. 3. Paris. l. 4. consil. 35. n. 5.

2. Respondeo ad secundum: gentilitium mutari in hæreditarium, seu transire ad purè hæredes extinctâ seu finitâ familiâ, cui reservata fuerat, juxta dicta paulò supra.

Questio 24. Quid sit jusp. personale, & reale.

Respondeo: personale est, quod à rebus & possessionibus distinctum personam comita-

tur, utpote competens personæ ratione personæ; quale est, quod tibi cuique hæredibus & successoribus competit ob fundatam Ecclesiam, vel privilegium à Papa concessum. Reale est, quod rebus ipsis inhæret v. g. quod tibi competit ratione alicujus villæ, castri, vel prædii, cui ex fundatione annexum est. Castrop. cit. d. 2. p. 4. n. 1.

Questio 25. An, & qualiter jusp. sit quid spirituale?

1. **R**espondeo: esse secundum se, seu ex objecto suo simpliciter & intrinsecè merè spirituale, tenent Suar. l. 4. de Simon. c. 26. n. 7. & 8. Laym. Th. mor. l. 4. tr. 21. c. ult. § 5. n. 60. apud Pirh. loc. cit. n. 5. item Navar. in commentatione super rub. de judiciis. n. 3. apud Lott. paulò post citand. n. 5. Tum quia principium, à quo originem trahit, est quid spirituale, nempe potestas Ecclesiastica, non humana, ut inquit Navar. & naturalis; sed divina & supernaturalis per Christum Petro & Ecclesiæ tradita, per quam beneficia sunt instituta; tum quia actus objectum ac terminus, ad quem ordinatur actualis præsentatio (nempe institutio & beneficium Ecclesiasticum) sunt quid spirituale. Sed neque obstat aliquid in se spirituale ordinari ad aliud spirituale dignius, & jusp. obtineri à laicis; cum hi possint per privilegium iis ab Ecclesiâ concessum obtinere jura spiritualia v. g. beneficium.

2. E contra jusp. secundum se & intrinsecè non esse spirituale, sed tantum annexum spirituali, tenent Gl. in c. quanto. de judiciis. & Abb. ibid. n. 6. Azor. p. 2. l. 6. c. 19. q. 2. Garc. p. 5. c. 9. n. 6. Lott. l. 2. q. 9. serè per tot. Pirh. loc. cit. qui ait: hanc esse probabiliorè, & juri Canon. conformiorè, & plerorumque Canonist. Verùm, ut hæc ex fundamento resolvantur, observandum ex Lott. loc. cit. n. 1. in erectione beneficiorum juris. tres distinctos & minime confundendos concurrere actus. Primus attribuitur fundatori, & consummatur in oblatione temporalium pro erectione beneficii, & in reservatione juris. expressâ, aut subintellectâ; forma autem est ejusdem oblationis sub eadem reservatione actualis præsentatio facta Episcopo, aut habenti jurisdictionem Episcopalem. Alter actus est Episcopi; consistit in admisione dictæ oblationis patroni; ejus forma consistit in reductione materiae illius profanae ad spiritualitatem seu annexionem divini officii. Tertius actus tribuitur legi concedenti jusp. & consistit in ea concessione juris. (cujus proinde materia non est alia, quam triplex illa prærogativa honorificentia, suppeditationis alimentorum, & facultatis præsentandi Rectorem beneficii) forma autem illius est annexio sive applicatio hujusmodi juris facta beneficio erecto, quâ ratione juspat. dicitur annexum spirituali.

3. Hoc patronato, quomocunque definiatur seu describatur spiritualitas (de quo vide Lott. loc. cit. n. 6. & 7.) ea excluditur à patronatu. Si enim simpliciter attendatur persona patroni, jus illud non consequitur à potestate supernaturali (quamvis, ut Lott. n. 8. in æstimando spiritualitatem hanc, non statim sit relatio facienda ad potestatem supernaturalem, ne alias facile possent res quævis deduci ad spiritualitatem) sed naturali; dum consequitur ad voluntatem fundatoris, non nisi sub hac lege, ut possit ipse vel alius ab eo designatus præsentare rectorem beneficii &c. offerentis sua (quibus au-